

Bemærkninger til forslaget

Som de seneste ugers artikler i pressen har vist, står det betydelig værre til med ozonlaget end hidtil antaget, jf. Ingeniøren den 31. oktober 1986, Ringsted Dagblad den 1. november 1986 og Information den 8. november 1986. De mest seriøse forskere på området er ikke meget i tvivl om, at den menneskelige brug af CFC-gasser (freon-forbindelser) er hovedsynderen. Dette har fået USA, Canada og Sverige til at forbyde anvendelsen af CFC-gasser i spraydåser, og fra nytår 1987 følger Danmark efter.

Spraydåser er den mest useriøse anvendelse af CFC-gasser, hvorfor det har været naturligt at starte med et forbud her. Det er kun alt for typisk, at EF intet har gjort på området og muligvis vil indklage Danmark for at have gjort for meget.

Men striden om dette selvfølgelig forbud har afledt opmærksomheden fra de former for anvendelse af CFC, som i dag er langt mere betydningsfulde. Nu anvendes i Danmark kun 10 pct. af CFCen i spraydåser. Hovedparten anvendes til opskumning af plast, såvel blødt skum (skumgummi) som hårdt skum, f.eks. isoleringsmaterialer.

Herudover anvendes en betydelig del i køleskabe.

CFC i blødt skum kan genanvendes, idet man kan uddrive det ved blot at sammenpresse det bløde skum, efter at det er hærdet. Dette bør gøres obligatorisk. Man kan indvende, at dette ikke kan lade sig gøre for importørerne; men naturligvis er det muligt, det bliver blot ikke gratis. Der skal indrettes tekniske anlæg på importørernes lagre.

Alternativt kan importørerne fremvise erklæringer, der viser, at CFC er uddrevet hos producenten, og at det er sket uden udslip til atmosfæren. Sådanne erklæringer skal kontrolleres ved stikprøver.

CFC i hårdt skum er langt vanskeligere at genanvende, idet det færdige skum ikke må sammenpresses. Derfor må CFC-holdigt hårdt skum forbydes til de anvendelser, hvor der er gode alternativer. Det gælder f.eks. til bygningsisolering, hvor man kan bruge mineraluld, og til emballager, hvor man f.eks. kan bruge pap eller genbrugsplastkasser. Tilbage bliver formål, hvor hårdt plastskum anvendes p.g.a. særlige egenskaber, f.eks. til isolering af kølebiler og lign., hvor mineraluld vil fylde for meget. Her må der satses på udvikling af et alternativt opskumningsmiddel og på helt andre isoleringsmetoder, f.eks. vacuumisolering. Der foregår flere initiativer i kommunerne med hensyn til at indføre genanvendelse i forbindelse med stor-skraldsordninger. VS og SF foreslog i februar 1986 (beslutningsforslag nr. B 87 om indsamling og kildesortering, se Folketingstidende 1985-86 sp. 6721, sp. 7556 og sp. 7572 samt tillæg A sp. 4375), at det blev obligatorisk for kommunerne at sortere stor-skrald. Dette forslag vil blive genfremsat i nær fremtid. I forbindelse hermed vil man specielt kunne frasortere køleskabe og bl.a. uddrive CFCen under miljømæssigt forsvarlige forhold.

Såvel genanvendelse af CFC som erstatning af CFC-holdige materialer bør fremmes gennem indførelse af en afgift på CFC. Det kræver imidlertid, at afgiften er af betydelig størrelse i forhold til produktets nuværende pris.